

Makedonija: Militantne grupe prete obnavljanjem sukoba

Author: [IWPR Balkans](#)

Vlada tvrdi da je u stanju da obuzda militantne albanske grupe koje prete prolecnom ofanzivom.

Fantomska gerilska grupa koja se predstavlja kao Albanska nacionalna armija, ANA, preti da ce prekinuti krhki mirovni proces u Makedoniji.

Prose nedelje, ocevici su izjavili za IWPR da su u okolini Lipkova i Tetova, videli uniformisane pripadnike ANA. Mestani strahuju da bi moglo doci do novog kruga etnickih sukoba.

Pre tri sedmice predstavnici ANA obavestili su medije na albanskom jeziku o pripremama za "vruce prolece" 2003. i ofanzivu u oblastima u kojima zivi vecinsko albansko stanovnistvo. Na web sajtu ove grupe na adresi www.shqiperiaebashkuar.com upozorava se da je Makedonija drzava u kojoj "posle sukoba u nekoliko proteklih godina, politicki dogovori jos nisu dali ocekivane rezultate i ne pokazuju dovoljan napredak".

ANA je i prose godine iznosila slicne pretnje, ali ih nije ostvarila.

Grupa koja je nastala tokom albanske pobune u Makedoniji 2001. prihvatila je odgovornost za ubistvo 10 makedonskih vojnika na putu Skoplje-Tetovo u avgustu iste godine.

Posle potpisivanja sporazuma u Ohridu u avgustu 2001, cime je sukob završen, grupa je prihvatila odgovornost i za napade na druge drzavne ciljeve.

Valdet Vardari, pseudonim koji koristi vodja Fronta albanske nacionalne unije, ANUF, politickog tela koje navodno komanduje grupi ANA, u jednom skorasnem intervjuu datom stampanim medijima izneo je tvrdnju da divizija po imenu "Skenderbeg" operise u onim istim oblastima koje su pobunjenici kontrolisali u sukobu 2001.godine.

Veruje se da grupu cine bivsi borci Oslobodilacke nacionalne armije, ONA, koji su se protivili Ohridskom sporazumu i pripadnici drugih militantnih grupa koje su se raspale, kao sto su Oslobodilacka armija Kosova, KLA, i Oslobodilacka armija Preseva, Medvedje i Bujanovca, UCPMB, koja je organizovala pobunu na jugu Srbije.

"Od prvog trenutka kada je potpisan Ohridski sporazum ANA je javno izjavljivala da mi taj sporazum ne priznajemo i da njegovo potpisivanje ocenjujemo kao stetan i izdajnicki postupak", izjavio je Vardari prose nedelje za "Lobi", skopski nedeljnik na albanskom jeziku.

Do razilazenja izmedju Ahmetija i zagovornika tvrde linije doslo je jos u vreme sukoba u Makedoniji zbog njegove spremnosti na trazenje resenja kroz pregovore. On ih je dodatno naljutio kada je pred opste izbore 2002.godine usao u oficijelnu politiku. Ahmetijeva partija, Demokratska unija za integraciju, DUI, sada ima pet ministarskih mesta u novoj vladi levog centra koju predvodi Branko Crvenkovski.

ANA ga optuzuje da je izdao albanske nacionalne interese. Vardari je izjavio da je Ahmeti usao u "koaliciju sa slovenskim Makedoncima koji su okupirali albansku etnicku zemlju. Ne verujemo okupatorima i njihovim albanskim saradnicima".

Optuzbe koje se u medijima upucuju na racun Ahmetijeve DUI povecavaju pritisak na njega da ispuni obecanja. Radikalni Albanci napadaju DUI zbog prihvatanja podredjenog položaja u koalicionoj vladi i zbog pravljenja prevelikog broja kompromisa sa etnickim Makedoncima.

Prema diplomatskim izvorima, nakon sto je dosao do saznanja da borci ANA pripremaju svoje snage u zapadnoj Makedoniji, Ahmeti je u januaru posetio Svajcarsku da bi se sastao sa svojim nekadasnjim saveznicima iz Oslobojilacke nacionalne armije koji sada kontrolisu novo vodjstvo ANA.

Isti izvori navode da je Ahmeti pokusao da ih ubedi da odustanu od planova za prolecnu ofanzivu, obecavajući politicki napredak za Albance u bliskoj buducnosti, ali nije mu poslo za rukom da od vodjstva ANA dobije takve garancije.

Proslog vikenda, sedista DUI u Gostivaru i Skoplju bila su izložena napadima iz vatrenog oruzja i bacaca raketa. Nijedna grupacija nije prihvatila odgovornost za napade, a policija jos nije saopstila nikakve detalje o ovim incidentima.

Nekoliko bivših komandanata ONA uputilo je Ahmetiju otvoreno pismo, objavljeno 24. januara u skopskim dnevnim novinama "Fakti", zahtevajući od njega da se maksimalno angazuje na unapredjenju prava Albanaca u zemlji. "Trebalo postupati dok jos nije kasno", kaže se u pismu, "jer bi sutra moglo biti prekasno".

"Kada sam pristupio ONA, nisam se borio da bi neko dobio funkciju i onda se pobratimio sa Slovenima", izjavio je jedan njen bivši pripadnik za kosovski dnevnik "Koha Ditore". "Kada smo se borili, vodjstvo ONA nam je govorilo da se borimo protiv makedonskih Slovena, a sada Ali Ahmeti zeli da njegov sin bude prijatelj sa Jovanom iz Stipa."

Novi ministri iz DUI tvrde da su ove optuzbe nepravedne. "Nije fer osudjivati partiju zato sto nije ispunila obecanja posle samo dva ili tri meseca na vlasti", izjavio je pre dve nedelje zamenik premijera iz DUI-a, Musa Dzaferi, za albanski nedeljnik "Lobi".

Predstavnici ANA su potvrdili da se njihovi borci koncentrisu u brdovitim regionima Skoplja, Tetova i Kumanova na severu i severo-zapadu. Sada se tvrdi da grupa planira da aktivira i jedinice u okolini Kiceva i Gostivara na zapadu. "Postoji nekoliko naoruzanih grupa od po 20 do 30 ljudi, ali oni ne predstavljaju ozbiljnu pretnju", izjavio je Lazar Kitanevski, savetnik premijera za pitanja bezbednosti, za dnevne novine "Utrinski vesnik".

Vlasti su i dalje uverene da mogu kontrolisati pretnju koju ovi borci predstavljaju. "Vlada je svesna postojanja grupa koje sebe nazivaju ANA. Prema nasim informacijama, ta struktura nema veliku snagu, i cine je ljudi umesani u kriminal, reket i nezakonite aktivnosti", izjavio je ministar unutrasnjih poslova Hari Kostov. On je rekao da ce ministarstvo preduzeti sve potrebne korake da izadje na kraj sa njima.

Ambasador SAD u Makedoniji, Lorens Batler, izjavio je na konferenciji za štampu u Skoplju održanoj 29. januara, da "neće biti prolecne ofanzive. Rat je ovde završen. Ljudi koji nose oruzje treba da se vrate tamo odakle su dosli, inace ce imati posla sa nama."

Portparol NATO-a, Kreg Ratklif je istakao da dokle god je situacija u Makedoniji nestabilna, sve grupe treba da upucuju svoje zahteve legitimnim institucijama.

Zapadni obavestajni izvori izjavili su za IWPR da ANA nije u stanju da ozbiljnije destabilizuje Makedoniju,

posto ne može računati na podršku lokalnih Albanaca. Ali, dugoročno posmatrano, opasnost koju predstavlja ANA ne bi smela biti zanemarena.

"Počeli su da koordiniraju svoje aktivnosti i prikupljaju novac u Švajcarskoj, Nemačkoj, Belgiji, na Kosovu i u Albaniji", potvrđuju ovi izvori. "Nadaju se da će za šest do deset meseci biti spremni za akciju."

Location: Kosovo

Focus: Balkans: Regional Reporting & Sustainable Training

Source URL: <https://iwpr.net/sr/global-voices/makedonija-militantne-grupe-prete-obnavljanjem>